

ԲՆԱՍԻՐԱԿԱՆ

Յ Ա Կ Ո Ր Դ Պ Ի Ր

(1616 — 1657)

Ժէ. Դարուն Կ. Պոլսոյ մէջ գործող երեւելի գրիչներէն մին է Յակոբ Դպիր, որդի Պաղտատարի և Ուստիանէի, որ աւելի քան քառասուն տարի ծառայած է հայ գրչութեան ասպարէզին մէջ, արտադրելով բազմաթիւ երկեր, որոնցմէ կրնանք յիշել մօտ տասնեակ մը, գասաւորելով ըստ թուակաւերի:

1.— Մաշտոց, օրինակած է 1616ին, Մելքոնի պատուէրով.— Զեռ. Վենետիկի, թիւ 1115: Յիշտ. Ժէ. Դարբի, Ա. Հատոր, թիւ 794:

2.— Աստուածաշունչ, օրինակած է 1620ին, Վիդուա Ս. Նիկողայոսի, զոր ծագկած է ինչաւոր Արեղայ: Պատուիրատուն եղած է Սպահանի մէջ ապրող բարեպաշտ հայ մը, որուն անունը անյայտ պատճառով քննուած է սակայն յիշատակարանին մէջ (Տես Ցուցակ Զեռ. Ս. Յակոբեանց, Բ. Հատոր, 1967, էջ 386):

Ջնջուածին կից յիշուած միւս անուններուն շնորհիւ կարելի եղաւ գտնել պակասող անունը, «Մէլիքաղա», որդի խոնայ Վաֆարի և Սուլթանփաշայի, եղբայր խոնա Փրբանկուլի, խոնայ Սուլթանուսի, և խոնայ Ճալալի (Ջալալի): Մէլիքաղայի կողակցին անունն էր Նաշխուն, իսկ զաւակները կը կոչուէին, «Միքայէլ, ինչիկ», Սինան, և «Մէլիքիթաղ» (Հմմտ. Ցուցակ Զեռագրաց Նոր Զուղայի, Ս. Տէր Աւետիսեան, Ա. Հատոր, 1970, էջ 208):

Ըստ այսմ սոյն Աստուածաշունչի յիշատակարանին խնդրոյ առարկայ պակասաւոր պարբերութիւնը կը լրացուի հետևեալ կերպով: Ջնջուած և այժմ վերահաստատուող անունները կը ներկայացնենք ընդգծեալ, այսինքն տարբեր գիրով:

Վլան որոյ ցանկացաւ սմա աստուածաւէր և բարեպաշտ այրն Մէլիքաղայ մեծաւ փափաքմամբ, ուղարկեալ ոմն Թաասլի անուն ըվպահանէ մինչ ի Կոստանդինուպոս:

Իս, և ետ գրել զսա յիշատակ իւր և ծնողաց իւրոց և արեան մերձաւորաց: Ով եղբայրք և մանկունք Եկեղեցոյ, որք հանդիպիք սմա կարդալով կամ արինակելով, յիշեցէք ի մաքրափաշայ աղաթս ձեր զՄիլիքաղէն և ծրնողքն զխոնայ Սաֆարն և Սուլթանփաշան, նաև եղբայրքն խոնա Փրբանկուլն, խոնայ Սուլթանուսն, և խոնայ Ճալալն: Այլ և կողակցն Նաշխունն, մանաւանդ նազելի պարոնորդէն, Միքայէլն, ինչիկն, Սինանն, և Միլիքիթաղն, զոր և Տէր մեր Յո. Քս. պահեցէ զինքեանս անփորձ և անսասան... ք.— Զեռ. Ս. Ե. Թ. 428:

3.— Քերականութիւն, օրինակած է 1620ին: Ծաղկող և Կազմող՝ Պաղտատար Արեղայ: Ստացող՝ նախ Կարապետ Վարդապետ, ապա Պոլսոյ Փրբանգար.— Զեռ. Երեանի, թիւ 8537:

4.— Բաղգիրք, օրինակած է 1621ին, Ծաղկող և Կազմող, ինչպէս նաև Ստացողը, նոյն նախորդին հետ.— Զեռ. Երեանի, թիւ 8563: Յիշտ. Ժէ. Դարբի, Ա. Հատոր, Երեան, 1974, թիւ 995, էջ 727:

5.— Աւետարան, օրինակած է Պոլսոյ մէջ, Ծաղկումը կատարած է ինչաւոր Վարդապետ, ի Սպահան: Ստացող՝ Արդայ Զուղայից, որդի Պոլսապետ.— Զեռ. Նոր Զուղայի, Բ. Հատոր, թիւ 58:

6.— Սաղմոս, օրինակած է 1629ին, Բաղիչեցի Ամիրադիկի պատուէրով: Կազմը կատարուած է Երուսաղէմի մէջ՝ ձեռամբ Ստեփանոս Քահանայի.— Զեռ. Ս. Ե. Թ. 2235:

7.— Ճաշագ, օրինակած է 1634ին: Ստացող՝ մահտեսի Ղուսիքի.— Զեռ. Երեանի, թ. 9807:

8.— Սաղմոս, օրինակած է 1651ին, մանր ըրողութիւնով: Ստացող՝ Զուղայիցի ոմն.— Զեռ. Ս. Ե. Թ. 3027:

9.— Յայտնութիւն, օրինակած է 1657ին, Աստուածատուր Երէցի պատուէրով.— Զեռ. Ս. Ե. Թ. 8:

Ն. ԱՐՔ. ԵՌՎԱԿԱՆ